

ESGLÉSIA DE MENORCA

Butlletí oficial del Bisbat

Per açò esclata l'alegria de Pasqua, l'al·leluia triomfal.
Per açò Pasqua és la festa de les festes. Per açò deixam el
dol, cantam i ens inunda una onada d'esperança i cridam: la
vida ja és nostra!
(Homilia pel dia de Pasqua)

Núm. 4 i 5 Març i Abril del 1989.

ORGUE DE L'ESGLÉSIA DE SANTA MARIA DE MAO. Dalt i Baix.

ESGLÉSIA DE MENORCA

**Butlletí oficial
del Bisbat**

Núm. 4 i 5 Març i Abril del 1989.

SUMARI

DOCUMENTS DEL BISBE	35
12.- Ha ressuscitat!	
13.- Homilia en la missa crismal 1989.	
14.- Exhortació pastoral pel dia del Seminari 1989. Ses Catequesis del Bisbe.	
15.- Tots som Església.	
16.- Sofriment i fam.	
17.- Una soietat més fraterna.	
18.- La vocació i missió dels seglars.	
19.- Palmes i rams.	
DE SECRETARIA GENERAL	44
Dia del Seminari.	
Missa crismal	
Recés trimestral per als sacerdots.	
Trobada de capellans.	
Dia de les vocacions consagrades.	
Dia del Malalt.	
Elecció de Mare Abadessa.	
Solemnitat d'ela Mare de Déu de El Toro.	
CONSELL DEL PRESBITERI	45
Full Informatiu del mes de gener.	
Full Informatiu del mes de desembre 1988.	
INFORMACIÓ DIOCESANA	46
Activitats del Sr. Bisbe.	
Conferències sobre la joventut.	
Joranda de l'Escola de Teologia.	
Activitats d'ela Delegació diocesana de Joventut.	
Diada del Pensament dels Escoltes.	
Assemblea arxiprestal de Maó.	
DE LA CONFERÈNCIA EPISCOPAL TARRACONENSE	53
El futur immediat de les Escoles Cristianes.	
DE LA CONFERÈNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA	55
Exhortació pel dia del malalt, de la C.E. de Pastoral.	
DE LA SANTA SEU	58
Exhortació del Papa, pel dia de les voacions consagrades.	
NECROLOGICA	62
BIBLIOGRAFIA	63

Num. 4 i 5 Març i Abril del 1989

DOCUMENTS DEL BISBE

HA RESSUSCITAT!

12.- Esclata plena d'alegria la paraula cabdal del dia de Pasqua: AL·LELUIA!

Per nosaltres, cristians, vol dir el triomf de Crist Ressuscitat. Ho canta la primavera, tot just estrenada. Ho canta la natura, criatura del Déu infinit. Ho cantam nosaltres, perquè ens sabem salvats.

La seva Resurrecció obre les portes de la nostra. El darrer enemic a vèncer, la mort, ha estat vençut. Després de la nostra mort ens queda la vida de la glòria, la vida per sempre.

Per açò esclata l'alegria de Pasqua, l'al·leluia triomfal. Per açò Pasqua és la festa de les festes. Per açò deixam el dol, cantam i ens inunda una onada d'esperança i criam: la vida ja és nostra!

+ Antoni Bisbe

13.- HOMILIA PER A LA MISSA CRISMAL 1989

Com cada any, estimats sacerdots, religiosos i religioses, seminaristes i feels cristians seglars, ens tornam a reunir per fer els sants olis i renovar les promeses sacerdotals en aquesta missa crismal que enguany celebrem aquí, a la parròquia de Sant Climent.

Els textos litúrgics d'aquesta Eucaristia, tots ells amarats d'espiritualitat sacerdotal, ens duen, d'una manera especial per a nosaltres, sacerdots, a considerar i a reflexionar sobre el ministeri que hem d'exercir com a participants de l'únic sacerdocí de Jesucrist.

A la primera lectura, Isaïes ens diu que serem «*anomenats sacerdots del Senyor, ministres del nostre Déu*».j El començament de l'Apocalipsi que acabam d'escoltar, parla que «*Ell ens estima i ens ha alliberat dels nostres pecats i ha fet de nosaltres una casa reial, sacerdots dedicats a Déu, el seu Pare*». I l'evangeli, repetint les paraules del profeta Isaïes, ens transmet l'inici de l'homilia que Jesús va predicar a la sinagoga de Natzaret: «*Açò que sentiu contar de mi -l'Esperit del Senyor reposa damunt*

mi, ja que ell m'ha ungit per dur la bona nova- és el compliment d'aquestes paraules de l'Esclitura».

És pel sagrament de l'ordre rebut que aquestes paraules sacerdotals, que acab de citar, tenen un so especial per a nosaltres, sacerdots. Certament que també nosaltres formam part del «*poble escollit, del regne sacerdotal, de la nació sagrada*», com tots els altres fecls batiats; però nosaltres hem estat elegits per participar més íntimament del seu sacerdocí, amb la plenitud que només dóna l'orde sacerdotal.

Tot açò ja ho marca i ho defineix molt bé l'evangelista Marc, a l'inici de la vida pública de Jesús, quan comenta l'elecció dels Dotze, els seus primers sacerdots: «*En va designar dotze perquè estiguessin amb ell i per enviar-los a predicar la Bona Nova. També els va donar poder de treure dimonis. Aquests son els Dotze*».

Elegits, designats.-

Jesús tria i elegeix individualment els seus primers sacerdots. Aquells que Ell vol. Perquè no és qüestió ni de sang, ni de tribu, ni de casta ni d'ofici. El sacerdocí és un do. És una gratuïtat que no es compra ni amb or ni amb influències. Quan Ell crida i designa, el cridat, el designat, ha de fer com els Dotze, si vol escoltar la veu del Senyor: deixar-ho tot i seguir-lo. Seguirlo amb decisió, perquè el sí que se li dóna és exigent i per sempre.

Aquesta renovació que farem, estimats sacerdots, és repetir-li amorosament i afirmativament la nostra gratitud per haver-nos designat com a sacerdots seus. És reafirmar el compromís contret; és reviure els moments transcendentals de la seva crida, als anys de la nostra joventut; es fer un propòsit ferm per continuar el camí del nostre sacerdocí. És, finalment, adonar-nos del gran do rebut que hem d'emprar en servei de tota l'Església.

Estar amb Ell, acompanyar-lo.-

La crida, l'elecció i el seguiment que hem fet de Jesucrist tenen, en aquest text de Marc, una doble finalitat. La primera és «*estar amb Ell, acompanyar-lo. Perquè estiguéssim amb Ell*», subretxa l'evangelista.

Què vol dir «*estar amb Ell, acompanyar-lo?*». Esteim amb Ell, som amics i companys seus, perquè «*hem estat introduïts en la unitat de la vida i de l'acció que Ell té amb el Pare en la mateixa vida de la Trinitat*», segons paraules del Papa Joan Pau II.

Si actuam en nom de Crist, Cap de la seva Església, la nostra identitat, el nostre ésser sacerdotal té el fonament en Jesucrist. La relació personal amb Ell és la garantia del nostre ministeri. El nostre sacerdocí no té, idò, sentit sense Ell. Per tant, és necessària una correspondència, una intimitat amb Jesús per mitjà de l'oració individual, de la litúrgica, de la comunitària amb els germans.

Un coneixement intern del Senyor ens ha de dur a viure intensament amb Ell i per Ell. Hem de fer centre de la nostra vida sacerdotal la unió personal amb Jesús, de qui hem rebut l'anunci que hem de fer.

Però estar amb Ell, acompanyar-lo, avui també vol dir estar amb l'Església, en l'Església. L'Església és el Cos místic de Crist. «*Comunicant el seu Esperit als seus germans, diu la Lumen Gentium, convocats de tots els pobles, Crist constitueix amb ells el seu Cos místic*». I així, continua el text citat, com tots els membres del cos humà, tot i ésser molts, fan un sol cos, igual els feels en Crist. En la construcció del Cos de Crist hi ha diversitat de membres.

Per enviar-los a predicar la Bona Nova.-

Per açò, la segona finalitat de l'elecció sacerdotal és per «*enviar-los a predicar la Bona Nova*». A la nostra identitat d'ésser cridats, elegits i estar amb Ell, s'hi ajunta la missió per la qual som designats: el servei de la paraula, l'anunci explícit de la seva Bona Nova, l'evangelització, en tota l'amplitud del seu significat.

En la Visita Pastoral que estic practicant a la diòcesi, tots sabeu que m'he proposat un objectiu ben concret: «*Cercar cristians compromesos per ser evangelitzadors i per ser evangelitzats*». La corresponsabilitat solidària que tots tenim en aquesta missió, ens obliga d'una manera especial a nosaltres, sacerdots. No compliríem el nostre deure si deixàssim d'evangelitzar i de ser també evangelitzats. A causa de la nostra feblesa, encara ens poden quedar racons on ha de penetrar del tot la Paraula de Déu. A causa de la nostra feina, per qualcú de vosaltres ben pesada i potser excessiva, encara hauríem de fer més esforços entre tots per dedicar-nos a una tasca més intensa d'evangelització.

Estam compromesos a fer arribar la Paraula de Crist a persones, ambients i situacions que no la reben. El món obrer, la joventut, els intel·lectuals, el món empresarial també són llocs que ens reclamen la nostra presència. Almanco, si més no, la presència ajudadora i animadora per als feels cristians que hi fan qualque feina i que necessiten estalonament i ànims per no quedar decebutos o abandonats.

Germans sacerdots, conjuntem la nostra feina. Unim-nos fortament en el treball a realitzar. La nostra unió amb Crist, l'estar amb Ell i acompanyar-lo, ens donarà força per estar i acompanyar els germans que freturen la nostra paraula, el nostre sosteniment, la nostra guia. Siguem exigents amb nosaltres mateixos, acollim amb delicadesa i bon tracte els nostres feels que ens ajuden i saben que també tenen la seva responsabilitat en el Regne, pel qual la nostra Església de Menorca actua, viu i es compromet.

La meva darrera paraula d'avui, sigui per a tots vosaltres, estimats feels. La vostra responsabilitat i el vostre servei a la nostra Església, fet de tantes maneres, mereix el nostre agraïment. Pregau, ara, per nosaltres, pels sacerdots, pels seminaristes que es preparen al nostre Seminari, mentre passam a renovar les promeses que un dia, el de la nostra ordenació, vam fer a Déu, el nostre Pare del cel.

14.- Exhortació pastoral pel dia del Seminari 1989

Company pel teu camí

Estimats germans,

Tots sabeu l'aparició de Jesús ressuscitat als dos deixebles que marxa-ven de camí cap a Emaús. Van trobar un company en el seu camí. I del tal manera els va agradar la seva companyia que el van obligar a quedar-se amb ells. En la fracció del pa, a l'hora de sopar, van adonar-se que era Jesús, el Mestre.

El proper diumenge, dia 12 de març, celebrarem el dia del Seminari, per recordar-nos de pregar més insistentment i intensament pels nostres seminaristes i pels nostres capellans, en una diada sacerdotal a l'entorn de l'altar de les nostres Eucaristies.

Com Jesús, el sacerdot ha d'ésser un company de camí, un amic que fa via amb nosaltres en mig del món i que ens duu a la fracció del pa, a l'Eucaristia que ens agermana i ens fa comunitat.

Perquè la missió del sacerdot, com a col.laborador del Bisbe per dur a terme el misatge de Jesús, es centra en l'acompanyament que ha de fer dels germans, feels cristians, per anar tots junts a l'edificació del Cos de Crist, evangelitzant i cridant gent.

El sacerdot és per als altres. la seva vida ha d'estar compromesa a un servei públic pels camins d'aquest món. El sacerdot diocesà no és un monjo que es replega al seu monestir per pregar i dedicar la seva vida d'una manera especial al silenci i a la donació total a Déu. Amb la pregària i el seu ministeri, el sacerdot diocesà està ficat dins el món per acompanyar-lo, colze a colze, cap a la consecució d'una vida cristiana que l'imbuesqui de l'esperit de l'evangeli. En el seu ministeri de la paraula, de la caritat i de la litúrgia és on el sacerdot troba la seva espiritualitat i es santifica, complint el manament del Senyor: «*Anau per tot el món*».

La nostra Església de Menorca necessita aquests companys de camí, que són els sacerdots. Al Seminari, a Ciutadella, ara mateix hi tenim 9 joves que es preparen per ser, ben prest, aquests companys que animaran les nostres comunitats i mostraran als nostres feels els diversos camins que duen a Jesús. Ells també, un dia, com els sacerdots actuals, van trobar-se a camí amb Jesús. I ara, estan disposats a fer de «*Jesús*»

per acompanyar el món i dir-li les paraules de la Bona Nova, per encaminar-lo cap a Déu i per fer-lo participar en la taula de l'Eucaristia.

Falten capellans per a evangelitzar.

Per açò, necessitam i falten capellans per a evangelitzar. Hem de pensar també en tanta de gent que, batiats i tot, no forma part activa de les nostres comunitats, i en altres que s'han fet enfora i que han renunciat al seguiment de la doctrina de Jesús.

L'episcopat francès ha publicat recentment un document sobre «*el ministeri i la vida dels capellans diocesans*». M'interessa citar un paràgraf de la introducció d'aquest document perquè indica el moment actual de la necessitat de capellans per a evangelitzar. Diu açò: «*Els capellans exerceixen el seu ministeri en un món prou indiferent, a vegades aparentment impermeable al missatge evangèlic, i la rapidesa de les mutacions és tal, que els és difícil d'adaptar-se a les necessitats de l'evangelització del món d'avui. Bisbes i capellans duim el sofriment de constatar la desproporció entre l'amplitud de la tasca confiada a l'Església i les possibilitats de què disposa*».

Per açò fan falta més capellans per a evangelitzar. El treball d'evangelització és difícil. No tenim camins molt realitzats per a aquesta tasca. La feina de sacramentalització s'endú també molts esforços i la dedicació a un món indiferent i enfora necessita més mans.

És urgent la tasca a realitzar pels nostres cristians més compromesos. Els feels seglars són qui d'una manera específica han de fer feina dins de les realitats temporals. I la nostra església de Menorca va fent tot el possible per anar cobrint tots els camps d'evangelització amb seglars esforçats que hi dediquin part del seu temps. Però sempre necessitarem capellans alliberats d'altres tasques que es puguin dedicar exclusivament a evangelitzar, a animar i sostenir els seglars compromesos i sobretot a ser companys, a aplegar i dirigir les activitats que es van presentant per acomplir la missió de servidors del món i de l'evangeli pel seu ministeri sacerdotal.

La tasca és àrdua i urgent. Per açò no ens podem cansar de promoure un apostolat vocacional durant tot l'any i anar insistint de totes maneres per cercar aquests capellans que ens fan falta per evangelitzar, aquests companys de camí que engresquin joves a seguir la crida de Jesús cap al sacerdocí.

Si he començat citant el document dels bisbes francesos, vull acabar copiant un tros del missatge final que dirigeixen als seus feels, descrivint la tasca que han de fer a l'Església els capellans. «*La tasca dels capellans és de transmetre-us la paraula viva de Crist perquè, també vosaltres, pugueu prendre la paraula, compartir la vostra fe,*

fe, anunciar-la al voltant vostre. La tasca dels capellans és de sostenir el vostre compromís en el món d'avui, perquè l'evangeli de Crist hi sigui present i eficaç. La tasca dels capellans és de cridar-vos a prendre les vostres responsabilitats en els consells pastorals; és, amb tots vosaltres, de fer néixer i viure unes comunitats d'Església que siguin per al món el signe d'una esperança sempre possible».

Per tot açò, necessitam capellans per a evangelitzar, companys de camí, desvetlladors d'esperança, en una paraula, els sacerdots són un do de Déu per al poble i les comunitats que fan via. Preguar per ells, ajudar-los i estimar-los és també fer feina pel Regne.

La pregària per als nostres seminaristes i sacerdots no la podem oblidar mai. Necessiten també l'ajuda de tots els feels més compromesos. Els sacerdots estan al servei dels cristians, però també han d'exercir el seu ministeri amb l'ajuda d'aquells feels que van prenent part en les responsabilitats que comporta el fet d'ésser cristià.

Pregau, idò, avui i recordau més intensament els nostres joves seminaristes que es preparen per ser els vostres companys de camí.

Ciutadella, a 2 de març de 1989

+ Antoni, bisbe

Ses Catequesis del Bisbe

15.- TOTS SOM ESGLÉSIA (29-1-89)

Cercam una participació més activa, responsable i viva dels feels cristians en les tasques que ha de dur a terme la nostra diòcesi. La preocupació de la Visita Pastoral, que vaig fent, és la de cercar cristians compromesos per a evangelitzar i ser evangelitzats. Segons les possibilitats de cada un dels feels, una orientació vàlida per obtenir aquesta participació és que sàpiguen i visquin que tots som Església.

Hem de convèncer-nos que l'Església no és cosa solament de capellans i de bisbes. Que tots els feels cristians formam el Poble de Déu que és l'Església i que, per tant, tots hi tenim cosa a fer. Hem d'estimar-nos l'Església com a cosa nostra, meva, de tots, no només d'uns quants. La responsabilitat d'una participació activa i viva en les diferents tasques ens obliga a posar-hi el nostre esforç i a ocupar aquells llocs, que, segons les diverses condicions de les persones, cadascú ha de tenir. No tots ho podem fer tot alhora, ni tot ho han de fer uns quants, sinó que entre tots ho hem de fer tot.

Hem de reconèixer que en el temps que corre, hi ha serioses dificultats per obtenir aquesta participació. Tot l'enrenou de la societat on vivim no és avantatjós ni encamina cap a aquesta responsabilitat.

No obstant açò, hem de sembrar la bona llavor d'una participació més viva i responsable. Hauríem de lluitar de valent contra el desànim i la decepció. Jo diria que en un cristià feel a Crist no hi pot cabre ni una cosa ni s'altra. Perquè per damunt de tot i malgrat tot, hi ha Jesucrist. L'amor que li devem i pel qual estimam també els altres, ens ha de donar força, en el seu Esperit, per anar construint el seu Regne. Aquesta és la motivació principal que ens ha de fer responsables de la nostra actuació.

Tots som Església. Tots hi tenim feina a fer. Que no ens en distregui ni la vessa, ni la comoditat, ni el malhumor.

16.- SOFRIMENT I FAM

Dimecres passat vam entrar al temps de Quaresma. Aquest temps és un espai de sis setmanes que són preparació de la solemnitat de les solemnitats de la litúrgia cristiana: la festa de pasqua. Quaresma, idò, és un camí cristià que ens duu a la resurrecció de Jesús, passant per la contemplació dels seus sofriments, de la seva passió i mort glorioses.

Per açò, la quaresma és una preparació de la Pasqua, i preparar la festa de Pasqua, per viure-la conscientment i intensament, vol dir aprendre el valor del sofriment, no deixar-se enganyar pels falsos contorns d'una felicitat moridora i, també, sebre fer un discerniment pràctic del què és la vida en aquest món.

Volguem o no volguem, no ens podem escapar del sofriment. Hi ha hores d'alegria i hores de tristesa; temps de riure i temps de patir i de plorar. La vida se'ns en va de les mans, i cada dia és una trena llarga de consols i desconsols.

Contemplant la vida tal com és, potser per a molts és Quaresma tot l'any. O per d'altres, no n'hi ha, perquè no són capaços o no volen donar valor ni considerar el sofriment, posant-hi l'oblit i la distracció per medicina.

Hem de ser solidaris amb el món que sofreix. I n'hi ha tant de sofriment al món! La jornada que celebrem avui, la campanya contra la fam, que organitza Mans Unides, ens parla d'aquesta solidaritat i ens ofereix una bona ocasió per mitigar el sofriment, per adonar-nos que, malgrat l'existència del mal en el món, sempre és necessari mirar de fer-lo enfora, almanco aquell que no hi hauria de ser, com és la manca de menjar en moltes regions, quan en d'altres es neda en l'abundància i la malversació.

No és hora ja, entre tots, de prendre'ns aquest objectiu amb tota serietat i solidaritat?

17.- UNA SOCIETAT MÉS FRATERNA

El passat dia 10 de febrer es va fer públic un document de la Pontifícia Comissió «*Iustitia et Pax*» de la Santa Seu, que duu per títol «*L'Església davant el racisme.- Per a una societat més fraterna.*»

Obeint un desig del Papa Joan Pau II, aquesta Comissió publica aquest document amb la missió d'aclarir i ajudar a estimular les consciències per a aconseguir el respecte que hi ha d'haver entre els grups ètnics i racials per a una convivència fraterna.

El document està dividit en quatre parts. Després d'examinar les conductes racistes en el decurs dels temps i les formes actuals del racisme, entre elles l'apartheid, l'antisemitisme, l'etnocentrisme, el nacisme, el document dóna la visió cristiana amb una síntesi de l'actual magisteri de l'Església, i acaba indicant la contribució dels cristians a la promoció amb tothom de la fraternitat i la solidaritat entre les races.

En aquest darrer apartat de la col·laboració dels cristians esmenta que s'han de formar les conviccions i les consciències per una adequada exposició de la doctrina cristiana i del seu testimoniatge; que s'han de defensar les víctimes del racisme, denunciant el mal; que s'ha d'intervenir de manera evangèlica i positiva; que ens hem de servir de l'escola i de l'educació per inculcar el respecte als altres; que s'ha de donar un testimoniatge evangèlic en les accions de les comunitats cristianes...

Aquest temps de Quaresma pot ajudar-nos molt per la conversió que hem de fer, per mirar de treure del nostre cor tots els residus que encara hi podem tenir de racisme i de menyspreu dels germans. Per açò el document acaba amb aquesta frase: «*L'Església és conscient d'haver estat constituïda com a testimoni de la caritat de Crist sobre la terra, signe i instrument de la unitat del gènere humà. La consigna que proposa a tots i que ella procura viure és la següent: Tot home, cada home, és el meu germà.*»

18.-LA VOCACIO I MISSIO DELS SEGLARS

Com a fruit del Sínode dels Bisbes, celebrat al Vaticà l'any 1987, el Papa Joan Pau II ha publicat a les darreries del mes de desembre passat, una exhortació apostòlica sobre «*la vocació i la missió dels seglars en l'Església i en el món.* Són 200 pàgines on s'hi recull el treball realitzat i que el Papa concreta i expressa valent-se de la paràbola evangèlica del propietari que va sortir a contractar obrers per a la seva vinya (Mt. 20,1-16), juntament amb la que relata sant Joan «*Jo som el cep, vosaltres les sarmes*» (Jo. 15,5).

En el misteri del Poble de Déu, que és l'Església, el Papa ens fa una descripció

del lloc que hi han d'ocupar els feels seglars. Divideix l'exhortació en 5 capítols, estudiant-hi l'Església-misteri, l'Església-comunió i l'Església-missió, acabant amb dos capítols sobre la varietat de les vocacions que ens han de fer bons administradors de la gràcia de Déu i sobre la formació que han de rebre els feels per a que donin més fruit.

Al final, el Papa fa una crida als feels perquè es comprometin a anar a la vinya del Senyor i donar fruit abundant, que l'Església pot esperar si hi ha, per part de tots, *«una efectiva acollida que la crida del Senyor rebrà per part de tot el Poble de Déu i, en ell, per part dels feels seglars»*.

Jo també he insistit molt en el compromís de feina que tots hem de fer per a servir el nostre món i dur-li l'evangeli del Senyor. En la Visita Pastoral que estic practicant, m'he proposat de cercar feels cristians compromesos per evangelitzar i ser evangelitzats. El Papa en parla llargament en aquest document i ens assenyala aquesta línia:

- L'arrelament d'una consciència eclesial, com a membres de l'Església, amb energia apostòlica i missionera;
- ser conscients de l'extraordinària dignitat que a tots ens ha atorgat el baptisme; una novetat cristiana, diu, que actua en els seglars segons la seva condició secular que és pròpia i peculiar d'ells;
- el sentit de pertinença al misteri de l'Església-comunió; aspecte fonamental que exigeix un irrenunciable programa de vida i d'acció.

Com és ja costum del Papa Joan Pau II, acaba el seu escrit amb un cant a Maria, abans del qual dóna una mirada al tercer mil·lenni de l'Església exhortant-nos a tots a una nova evangelització de la que el món actual té una gran necessitat. I diu: *«Els feels seglars han de sentir-se una part viva i responsable d'aquesta empresa, cridats com són a anunciar i a viure l'Evangeli, en el servei als valors i a les exigències de les persones i de la societat»*.

19.- PALMES I RAMS

Amb l'hosanna de les palmes i dels rams inaugurarem la Setmana Santa, engunay molt matinera, final del mes de març, sense pluja i amb els camps assedagats.

Almanco que quedin ben abeurats els nostres cors de la gràcia del Senyor Jesús, de qui recordarem els sofriments de la Passió i Mort en Creu.

S'acaba el camí de la Quaresma. Arriba el final. El terme d'una vida humana, la de Jesús, commocionarà el món cristià. Després vindrà Pasqua, la resurrecció gloriosa del Salvador.

Ho creim. Ho professam amb tota l'ànima. Els seus sofriments i la seva mort

seran escàndol per a molts en la contradicció anunciada ja el dia de la seva presentació al temple de Jerusalem. Però, seran també el signe del triomf definitiu del seu Regne que continua i avança cap a la manifestació final.

Amb l'hosanna de les palmes i dels rams direm la nostra pregària, i farem la nostra adoració al qui va venir en el nom del Senyor.

A Ell glòria i honor per sempre!

DE SECRETARIA GENERAL

Dia del Seminari.-

S'ha de celebrar aquest any el dia 12 de març. Es faci la col·lecta i s'envii a la Cúria dintre dels quinze dies següents a la seva celebració.

Missa crismal.-

La celebrarem aquest any a la parròquia de Sant Climent, el dia 22 de març, dimecres sant, a les 8 del capvespre. Es prega de fer-ho sobre als feels en les misses del diumenge de Rams, per a la seva assistència.

Recés trimestral per als sacerdots.-

Es celebrarà el dimecres sant a la parròquia de Sant climent, a les 5 del capvespre, abans de la missa crismal. El dirigirà, com els altres que hem fet, el Sr. Salvador Bardulet, Vicari episcopal de la diòcesi de Vic.

Trobada de capellans.-

La propera trobada de capellans, que celebrem després del diumenge de Pasqua, la tindrem el dimarts dia, 28. S'avisarà oportunament del lloc on la tindrem.

Dia de les vocacions consagrades.-

Es celebra aquest any el diumenge dia 16 d'abril. en un altre lloc d'aquest butlletí publicam l'exhortació que ens ha fet el Papa per aquest dia.

Dia del malalt.-

El dia 30 d'abril celebrarem aquesta jornada en favor dels nostres malalts. Publicam

també l'escrit que ens ha tramès la Comissió episcopal de Pastoral de la conferència episcopal espanyola, que cuida aquest sector.

Elecció de Mare Abadessa.-

El passat dia 27 de febrer, el Sr. Bisbe va presidir al Monestir de Sta. Clara, de Ciutadella les eleccions per a la nova Mare Abadessa. Va tornar a sortir elegida la Mare Josefa Carreño.

Solemnitat de la Mare de Déu de El Toro.-

Es celebrarà aquest any el diumenge dia 7 de maig. Amb la benedicció dels vents i missa solemne. El dissabte abans, hi haurà la trobada de sacerdots i religiosos/ses, el programa de la qual s'enviarà oportunament.

DEL CONSELL DEL PRESBITERI

FULL INFORMATIU DE 25-1-1989

El dia 25 de gener de 1989, a les 10'30 del matí, es reuneix a Ca'l Bisbe, el Consell del Presbiteri presidit pel Sr. Bisbe. Hi assisteixen tots els seus membres.

1.- LECTURA I APROVACIO DE L'ACTA

Després de la pregària de Tèrcia es comença el treball. Llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior, es passa al següent punt de l'ordre del dia.

2.- TREBALL SOBRE L'ORGANIGRAMA: MIRAR D'ACONSEGUIR UNA ORDENACIO DE LA DIOCESI QUE SIGUI DINAMICA I CONJUNTADA.

Ha estat llarg i profund el diàleg que s'ha realitzat per arribar a un nou organigrama on quedin enmarcades totes les activitats diocesanes. Es parla, una vegada més, de si aquests organismes han de ser Delegacions, Vicaries o Coordinadores. En principi s'opte per el nom de Coordinadores. El principi fonamental o criteri que es segueix per la nova modelació de l'organigrama és l'acció de l'Església.

A partir d'aquest principi i de cara a que aquest equip diocesà sigui àgil i dinàmic les coordinadores es redueixen a cinc:

- 1. Acció pastoral apostòlica;
- 2. Acció pastoral educadora;
- 3. Acció pastoral de la celebració de la fe;
- 4. Acció pastoral social i
- 5. Economia i patrimoni.

Els caps d'aquestes coordinadores que seran nomenats pel Sr. Bisbe després d'haver escoltat els distints delegats que formen la coordinadora, seran membres nats del Consell Diocesà de Pastoral.

S'ha encarregat a Mn. Josep Manguán que redacti el nou esquema que després de ser presentat novament al Consell del Presbiteri quedarà a disposició del Sr. Bisbe.

Quan ja són les dues del capvespre i no tenint temps de poder tractar cap més tema, s'alça la sessió.

ORDRE DEL DIA PER A LA REUNIO ARXIPRESTAL DE DIMECRES, DIA 22 DE FEBRER:

Treballar el qüestionari del tercer capítol del llibre sobre «ESPIRITUALITAT SACERDOTAL».

Recordau que les reunions arxiprestals són el dimecres a l'hora de costum.

F. Triay

INFORMACIO DIOCESANA

Activitats del Sr. Bisbe

Mes de gener.

1.- Celebra l'Eucaristia a l'església del Sant Crist, a Ciutadella. Després visita la comunitat de religioses franciscanes des Degollador.

2.- Rep visites.

3.- Rep visites. Al capvespre visita les religioses franciscanes del seminari i un sacerdot malalt.

- 4.- Rep la visita del Vice President del Govern autònom balear.
- 6.- Visita les religioses carmelites missioneres, de Ciutadella.
- 9.- Rep visites. Al capvespre, celebra l'Eucaristia al Seminair, on després rep cada un dels seminaristes i sopa amb ells.
- 11.- Al matí, es reuneix amb els rectors i l'arxiprest de Ciutadella.» Al capvespre, és a Maó on assisteix a la reunió arxiprestal.
- 14.- Dina amb els capellans de St. Francesc, de Ciutadella.
- 16.- Al matí visita un sacerdot ingressat a la Residència sanitària de Maó. Al capvespre, assisteix a l'acte que es celebra a l'Ajuntament de Ciutadella, amb motiu de les festes de Sant Antoni, abat. Després, és a Maó, on assisteix al sopar de lliurament de premis de l'Editorial Menorca.
- 17.- Presideix l'Eucaristia de la solemnitat de Sant Antoni, abat, patró de Menorca, a la Catedral, i la processó dels tres tocs. Va a dinar al Santuari de El Toro i el capvespre assisteix a l'acte institucional que es celebra a Maó, al Consell Insular.
- 19.- Comença la Visita Pastoral a la ciutat de Maó, en la Missa que concelebra a la parròquia del Carme, per a les vocacions consagrades.
- 20.- Rep visites. Al capvespre, assisteix a la conferència que dóna el Sr. Carles Mascaró, a la Casa de l'Església, a Maó.
- 21.- Visita malalts a Maó. Al capvespre, visita les catequesis de la parròquia del Carme, on concelebra després l'Eucaristia. A darrera hora, assisteix a la conferència del Sr. Carles Mascaró.
- 22.- Al matí concelebra l'Eucaristia al Santuari de la Mare de Déu de Gràcia, a Maó. Després és a Sant Lluís, on administra el sagrament de la confirmació a un grup de joves. Al capvespre, visita un grup de joves del Carme i un altre de Sant Francesc.
- 23.- Al matí, celebra l'Eucaristia a la capella del Col·legi «Cor-Mar», de Maó, per als alumnes de 7è i 8è. Després va a visitar malalts. Al capvespre es reuneix amb els capellans de la parròquia del Carme.
- 25.- Presideix la reunió mensual del Consell del presbiteri, a cal Bisbe.
- 26.- A Maó, visita el col·legi Sant Josep. Dina amb les germanes paüles, i al capvespre visita les catequesis de la Concepció i l'Escola de Teologia.
- 27.- Visita les escoles del Col·legi «Cor Mar» i dina amb les religioses que el regenten. Al capvespre, es reuneix amb el Consell pastoral parroquial de Sant Francesc.
- 28.- És a Maó, on visita malalts i les catequesis de la parròquia de Sant Francesc, on després concelebra l'Eucaristia. Finalment, es reuneix amb el consell arxiprestal de la Joventut de Maó.
- 29.- A Ciutadella, presideix l'Eucaristia de la festa externa de Sant Joan Bosco, a l'església de Maria Auxilidora i va a dinar amb els AA.AA.SS. Al capvespre, visita un sacerdot malalt.

30.- És a Maó, on continua la Visita Pastoral, anant a veure els malalts i les comunitats religioses de l'Hospital militar i Casa de la Infància, on hi dina. Al capvespre, visita malalts i després es reuneix amb el Consell pastoral parroquial de El Carme.

31.- Al matí, visita la Residència sanitària de Maó. I al capvespre parteix cap a Barcelona.

Mes de febrer.-

1.- És a Barcelona on presideix una reunió de la Mesa del S.I.C.

2-3.- És a Madrid on assisteix a una reunió del Consell d'Economia de la Conferència episcopal espanyola.

4.- Al capvespre, visita catequesis de la parròquia del Carme i després diu la missa a Sta. Maria.

5.- Concelebra l'Eucaristia a la parròquia de El Carme. Després dina amb els capellans d'aquesta parròquia i al capvespre hi torna a celebrar l'Eucaristia.

6.- Al matí, visita malalts. Després, visita l'Hospital municipal i els seus malalts i gent gran i dina amb les Paüles que els cüiden.

7.- Visita malalts a Maó. Al capvespre, es reuneix amb els consiliaris de la Frater, de Maó.

8.- Assisteix al recés trimestral per a sacerdots, a Alaior.

9.- Al capvespre, es reuneix amb l'arxiprest i rectors de Ciutadella. A darrera hora, es reuneix amb la junta de la FECCE.

10.- A les 8 del vespre, presideix l'Eucaristia que es celebra a l'església de Sant Josep, de Maó, amb motiu de la campanya contra la fam. A les 9, presideix una reunió d'un equip de matrimonis de la Mare de Déu, a Maó.

11.- Visita i dina amb les religioses del SS.CC., a Maó. Al capvespre, visita les catequesis de la parròquia de Sta. Eulàlia, de Maó, i després rep les juntes de les Cofradies de Sta. Maria, de Maó.

12.- Al matí, concelebra l'Eucaristia a la parròquia de Sta. Eulàlia, de Maó. Es reuneix amb els joves d'aquella parròquia i dina amb els capellans. Al capvespre, assisteix a una reunió del C.P.S. i a les 5'30 pronuncia una conferència sobre la «Lumen Gentium», a la parròquia a Ferreries.

13.- Al matí, visita malalts, a Maó. Al capvespre, presideix una sessió de les Conferències de S. Vicenç de Paül, a Maó.

14.- Visita el Col·legi de Lassalle, de Maó, i dina amb els Germans que el regenten.

15.- Visita malalts, a Maó. Al capvespre, visita una catequesi de la parròquia de El Carme.

16.- Rep visites a Ciutadella.

17.- Al matí es reuneix amb els professors de religió de l'institut i F.P. de Maó. Al

capvespre, rep la junta de la Cofradia de El Carme, i celebra l'Eucaristia a l'església de les concepcionistes.

18.- Al matí, reunió amb la Junta de l'Orgue de Sta. Maria. Rep visites. Al capvespre, concelebra l'Eucaristia a la parròquia de la concepció i després es reuneix amb el seu Consell parroquial. Visita una catequesi familiar de El Carme.

19.- Concelebra l'eucaristia a l'hospital municipal. Després, concelebra a migdia, a la parròquia de la Concepció i dina amb els capellans de la parròquia. Al capvespre, administra el sagrament de la confirmació a la capella de la Base Naval de Maó.

20-21.- És a Madrid, on assisteix a una reunió de la comissió episcopal de Pastoral.

23.- És a Barcelona, on visita el Seminari interdiocesà de Catalunya.

24.- Rep visites a Ciutadella. Al capvespre, visita les obres del Seminari.

25.- al matí visita malalts, a Maó. Al capvespre, presideix l'Assemblea arxiprestal de Maó, a la Casa de l'Església.

26.- Al matí, visita les catequesis de la parròquia de St. Antoni, de Maó, on després hi

concelebra l'Eucaristia... Dina amb els capellans d'aquesta parròquia i al capvespre, diu missa a la parròquia de St. Francesc, de Maó.

27.- Presideix l'elecció de la Mare Abadessa del Monestir de Sta. Clara, de Ciutadella. Al capvespre, a Maó, a la parròquia de Sta. Maria, presideix les exèquies del Sr. Miquel Villalonga, sacerdot diocesà de 93 anys.

28.- Parteix cap a València.

Conferències sobre la joventut.-

Les va donar a Maó, Casa de l'Església, l'escolapi Carles Mascaró, invitat per la Comissió pastoral familiar de l'arxiprestat de Maó, els dies 20 i 21 del mes de gener. Els temes eren. «els joves com a mirall de la societat» i «què diuen els joves? què hi podem aportar». L'assistència de públic va ser prou bona. Després, el diumenge, dia 22, es va cloure el cicle al Santuari de El Toro, amb celebració de l'Eucaristia i l'exposició del tema «l'adolescent de 12 a 16 anys».

Jornada de l'Escola de Teologia.

Amb el títol de «Com ser cristians en la societat i en l'església, el professor de l'institut de pastoral de Madrid, Sr. Julio Lois, va estar tres dies entre nosaltres. El divendres dia 13 de gener, a l'Ateneu de Maó, i el dissabte, 14, al Monestir de Sta. Clara, Ciutadella, va parlar sobre «la contribució dels cristians a una nova societat». I el diumenge 15, va dirigir una jornada d'estudi a dalt El Toro sobre «llibertat, comunió i autoritat en l'Església».

ACTIVITATS DE LA DELEGACIO DIOCESANA DE JOVENTUT.-

Taula de Joves

La primera sessió de treball d'enguany va tenir lloc el dia 7 de gener. Compta amb la participació dels diferents col·lectius de joves que hi ha a la diòcesi: Moviment de Joves Cristians de Menorca, JOBAC, Escoltes de Menorca, Federació de clubs Parròquials i Centres d'Església, Arxiprestats de Maó i Ciutadella, Centre Juvenil Salesià, COM (Consolació al Món) i Juventuts Marianes Vicencianes. Aquesta reunió de principi d'any va ser un enriquidor intercanvi entorn a la identitat de cada col·lectiu i posada en comú de programacions. Una passa de coneixement que vol crear un esperit d'unitat i de cooperació.

Taula de consiliaris

Paral·lelament els consiliaris han iniciat un camí també d'intercanvi. La primera trobada a nivell de consiliaris diocesans va tenir lloc el dia 7 de desembre. Es va estudiar conjuntament la «Proposta de Pastoral de Joventut de Catalunya i Balears», com també ho va fer la Taula de Joves, i tota la línia a seguir a la nostra diòcesi com a col·lectiu de consiliaris. La pròxima trobada tindrà lloc a principis de març i consistirà en una exposició d'allò que pretén i fa cada moviment. Al mateix temps, des de la Delegació seran presentats materials audiovisuals i bibliogràfics.

Jornada Mundial de la Joventut a Santiago amb el Papa

Els dies 19 i 20 d'agost tindrà lloc a Santiago la Jornada Mundial de la Joventut amb la presència del papa Joan Pau II. Les delegacions diocesanes de Joventut de Catalunya i les Balears esteim preparant de conjunt la participació en aquesta Jornada Mundial. S'ha fet càrrec de l'organització del transport a Santiago la Delegació de Barcelona posant, de moment, dos trens. Totes les inscripcions s'han de fer a la Delegació Diocesana corresponent. per aquest motiu, aquests dies s'envia a totes les parròquies i a moviments juvenils un model de fitxa d'inscripció i informació més detallada.

Diada del Pensament dels Escoltes.

La Diada del Pensament 1989, que organitzà l'Agrupament Escolta Federico Pareja de Ciutadella en el seu vintè aniversari, va arreplegar uns setanta caps de tots els agrupaments escoltes de Menorca.

En nom de la Delegació Diocesana, en Josep Bagur i en Xavier Martín van agrair als caps la seva l'assistència. En Pepe Mascaró ho feu en nom de l'agrupament de Ciutadella.

El conseller Joan F. López Casanovas, presentà la publicació «*Estratègia Mundial per a la Conservació*», va definir l'ecologia com el govern intel·ligent de la casa i afirmà que no hi ha economia sense una ecologia que la informi.

Després de passar un muntatge sobre la vida de Baden Powell i la seva obra, en Joan Febrer pronuncià una xerrada sobre el tema «**FE I ECOLOGIA**». Començà parlant de l'actual moment econòmic a Menorca que qualificà de creixement accelerat amb un augment de benestar i d'enriquiment econòmic, però es demanava si aquest creixement anava acompanyat d'un creixement personal, espiritual i humà. Assenyala que aquest procés es cobra un preu molt alt com és rompre l'equilibri tradicional i ecològic. Es demanava també si resar el Parnostre és compatible amb qualsevol ideologia.

A partir del relat de la creació, del llibre del Gènesi, ens ajudava a descobrir el món com una obra harmònica i equilibrada on tot segueix un ritme perfecte, i com aquest món és donat a l'home per Déu perquè sigui la seva casa i perquè el cuidi tot traient-ne el necessari per a la seva vida de forma racional i respectuosa, sense abusar de la llibertat que Déu li ha doant.

Posteriorment els caps treballaren un qüestionari, les conclusions del qual transcrivim i que són el compromís que s'adquirí:

- *Deixar el nostre país millor de com l'hem trobat. Tot i tenint en compte les generacions venidores.*
- *Els caps han de ser conscients d'aquest compromís ecològic i després saber transmetre'l als al·lots i joves.*
- *Austeritat, capacitat crítica, defensar sense por la nostra identitat.*
- *Conviure sense destruir.*
- *A cada terra el que és seu; la gespa per als anglesos...*
- *Recorda que ets terra i l'has d'estimar.*
- *Ajuntar la nostra veu de protesta amb altres moviments ecologistes afins (Campanya de defensa de Trebalúger que porta a terme el GOB)*

S.F.

Manifest dels escoltes de Menorca en defensa de Trebalúger

La «Diada del Pensament», jornada, que en recordar l'aniversari del naixement d'en Baden Powell, els escoltes aprofitam per a reflexionar junts i mantenir així una renovada fidelitat a la manera peculiar que l'escoltisme fa servir en l'educació dels eus afiliats, infants i adolescents.

«Ecologia i Fe» va ser el punt de reflexió que exposà, amb fonaments teològics i amb criteris de compromís, en Joan Febrer que, com sempre, va ser clar i entenedor.

Els caps del nostre escoltisme ens reunírem en grups i destacàrem les idees que havíem après: l'homo ha de ser el jardiner que ha d'humanitzar la natura, tot estimant-la, donant nom a les tanques i a les pletes, als turons i als pujols, als boscos i a les platges, als petits racons de la nostra terra, a cada roca i penya-segat de les nostres costes..

Però també ens adonàvem que l'homo té el parill de posar-se al lloc de Déu i de creure's amb el dret de manipular els ídols que s'ha fabricat, amb el dret d'especular amb la terra, de convertir en comerç allò que és lloc d'esbarjo, de rompre per simple egoïsme l'equilibri del jardí, d'embrutir de ciment i asfalt l'hàbitat propi i escàs de bestioles moltes i de variada vegetació, les criatures que havien de ser els nostres companys de viatge...

Aquest homo no és el jardiner bo; ja no té lloc al jardí i ha de sortir del jardí que ja no estima, que ha deixat de dar-li nom, per a construir en ell el mercat de l'insaciable i àvid negoci.

L'escoltisme de Menorca que estima la natura, que aprèn d'ella moltes coses bones, que des d'ella educa els infants i adolescents a la convivència i a la pau, que en ella contempla l'obra bella que el Déu ens ha donat, vol fer pública i palesa la seva total adhesió a la campanya que el GOB està portant a terme en defensa de Trebalúger. Perquè és un espai que estima com a molt «nostre», perquè és un espai que cal conservar en la seva virginitat, perquè no hem de destruir més, perquè creim que tenim necessitat d'acampar entre els pins, escoltant el cant dels ocells, i açò és bo, és vital, és espai educador... i així és que és obligat que l'escoltisme el defensi amb estimació profunda.

Per tant, demanam a l'Ajuntament de Mercadal que suspengui l'execució del projecte.

Escoltes de Menorca-MSA (Agrupaments: Federico Pareja de Ciutadella, Sant Bartomeu de Ferreries, Cristòfol Barber d'Es Migjorn, Santa Eulàlia d'Alaior, Ruiz i Pablo d'Es Castell, Sant Lluís de Sant Lluís i Sant Climent de Sant Climent)

ASSEMBLEA ARXIPRESTAL DE MAÓ.

Un esdeveniment d'Església

L'assemblea arxiprestal de Maó va reunir, a la casa de l'Església, un bon centenar de feels catòlics. N'hi assistiren de tota edat, parròquia i comunitat, i de la majoria de

congregacions religioses; els joves eren més nombrosos que en anteriors sessions, però encara pocs. El Bisbe observà que dels assistents, un 65% eren dones i un 35% homes, proporció inversa de la política. Regnà un ambient familiar i distès, més participatiu en la feina de grups que en el plenari. La sala d'actes tenia una decoració més alegre que habitualment, i la megafonia va fer qualque ronco inesperat.

La celebració de l'assemblea constituí un esdeveniment d'Església: no hi mancà la pregària, el cant, les salutacions, el contrast i la comunicació. Qui n'esperava conclusions noves o un debat en profunditat sobre un tema en degué sortir decebut. Però tampoc no es tractava d'açò, sinó de prendre el pols a la marxa de l'església arxipresbital en la feina que conjuntament ha engegat d'uns anys ençà. Escoltar i expressar-se té un gran valor; d'aquesta experiència en pot brollar un impuls renovat vers una església més rica en carismes i serveis, alhora més conscient que els cristians compromesos que el Bisbe cerca són pocs, però ben avinguts.

Joan

DE LA CONFERENCIA EPISCOPAL TARRACONENSE

EL FUTUR IMMEDIAT DE LES ESCOLES CRISTIANES

Barcelona, 31 d'octubre de 1988

Rvds. Superiors Provincials

Congregacions Religioses Titulars d'Escoles

Benvolguts i benvolgudes en el Senyor:

Al llarg d'aquests darrers anys hem seguit amb gran interès el vostre treball en el conjunt de les escoles cristianes de Catalunya i el que realitzeu els religiosos i religioses que, amb gran sacrifici, us feu present en les escoles públiques. Hem pogut observar les dificultats creixents que heu hagut de superar, i valorem la vostra dedicació i l'esperit de servei eclesial amb què dueu a terme la vostra missió, en fidelitat al caris-

me dels vostres Fundadors. Us agraïm de tot cor el treball que realitzeu i preguem el Senyor que us beneeixi amb noves vocacions que assegurin la continuïtat de la missió que heu rebut.

En particular, és per a nosaltres motiu de gran satisfacció poder constatar l'estimació que la nostra societat manifesta envers les escoles cristianes, tant en el món rural com a les ciutats, i això en unes circumstàncies particularment difícils. Tant és així, que sovint no s'han pogut atendre totes les famílies que han demanat educar-hi llurs fills. Això demostra que el missatge que oferiu en aquestes escoles és de plena actualitat i que respon a una veritable necessitat educativa.

Però aquest fet no ens ha impedit de constatar igualment que el nombre de religiosos i religioses dedicats a l'educació ha disminuït considerablement per causes molt diverses, i que sovint us ha estat difícil de respondre com hauríeu volgut a les exigències de l'acció educativa. Ens en fem càrrec. En molts casos ha estat la col·laboració de laics compromesos la que ha permès de donar continuïtat als vostres centres educatius. Certament, la participació corresponsable dels laics en l'acció evangelitzadora de l'Església pot trobar en les escoles un dels camps més adients, i us encoratgem a fomentar-la decididament, bo i garantint sempre la formació humana, professional i cristiana que la identitat de l'escola catòlica requereix.

En les circumstàncies actuals, volem compartir amb vosaltres una preocupació que sentim vivament: el futur immediat de mig miler llarg d'escoles cristianes dels diversos nivells educatius escampades per les comarques i ciutats del nostre país. Les considerem, ara més que mai, un sector indispensable de l'acció pastoral de l'Església, i us demanem que feu tot el que estigui al vostre abast per garantir-ne la continuïtat i l'actualització constant.

Sabem que la futura reforma de l'ensenyament comportarà un repte per a totes les escoles d'iniciativa privada, en la mesura que l'adaptació a les exigències dels nous nivells educatius suposarà una actitud valenta i agosarada per part de la titularitat i del conjunt del professorat. Les escoles de l'Església no es poden fer enrera. Ans al contrari, el nostre sentit de responsabilitat eclesial ens ha de conduir a prendre les decisions més adients en cada cas, amb vista a assegurar que l'educació cristiana esdevingui assequible al màxim nombre d'infants, adolescents i joves de totes les comarques de Catalunya.

No cal dir que ens teniu al vostre costat en tot el treball de reflexió i de planificació que la reforma del sistema educatiu pugui exigir, i que donem suport a la tasca de coordinació que el Secretariat de l'Escola Cristiana dugui a terme en aquest camp.

No podem posar en dubte la gran importància de l'acció educativa de l'Església a través d'institucions pròpies, i, en conseqüència, ens caldrà fer els possibles per garantir l'adequació dels centres existents a les noves exigències. En molts casos això com-

portarà una reflexió conjunta per part dels responsables de les diversess escoles cristianes que ofereixen els seus serveis en una mateixa zona pastoral, amb vista a una acció coordinada i corresponsable. Compteu sempre amb el nostre suport i estímul.

Us preguem que tingueu cura especial de les obres educatives que, al llarg de molts anys, han significat una presència qualificada de l'Església en el món rural i que, sovint, són també l'únic testimoni de la vida religiosa en els pobles petits. La necessària reconversió d'aquestes obres educatives en cap cas no hauria de comportar una disminució de la presència dels religiosos en aquests pobles i comarques i dels testimonis de vida consagrada i de servei eclesial que és propi de les comunitats religioses. L'Església en té urgent necessitat.

De les vostres preocupacions i de les iniciatives que calgui posar en marxa en aquest àmbit de la vostra acció apostòlica, en voldríem estar oportunament informats. El considerem preferent per raó de la importància que e en el conjunt de l'acció pastoral de l'Església en el nostre país i pel que significa la presència qualificada dels creients en el camp de la cultura.

L'objectiu principal d'aquesta carta no és altre que el de manifestar-vos la nostra estimació pel treball que realitzeu en el camp de l'educació i encoratjar-vos a prosseguir en el vostre lliurament generós en aquest sector de l'acció pastoral de l'Església.

Alhora, hem volgut demanar-vos que la reflexió que hàgiu de realitzar arran de l'anunciada reforma de l'ensenyament, la realitzeu de forma coordinada i solidària amb el conjunt de les escoles cristianes i tenint en compte la repercussió que les vostres decisions puguin tenir en la presència de l'Església en una zona pastoral concreta. Estem segurs que compartiu amb nosaltres aquest interès.

Preguem al Senyor que beneeixi el vostres treballs i doni eficàcia vocacional al testimoni de la vostra vida consagrada.

Els Bisbes de Catalunya

DE LA CONFERENCIA EPISCOPAL ESPANYOLA

DIA DEL ENFERMO 1989

MENSAJE DE LOS OBISPOS DE LA COMISION EPISCOPAL DE PASTORAL

1.- «La familia también cuenta» es el lema elegido para el Dia del Enfermo de este año. Su objetivo es, por una parte, llamar la atención sobre el papel insustituible de la

familia en la atención al enfermo y promover el apoyo necesario para que pueda desempeñarlo. Y por otra, invitar a las comunidades cristiana a acompañar a las familias que están pasando por la prueba de la enfermedad.

2.- Todos tenemos una familia. En ella vivimos los grandes acontecimientos de nuestra existencia: nacer, crecer, gozar, sufrir, enfermarse y morir. Cuando enfermamos, la familia enferma también con nosotros y se ve afectada, a veces, profundamente. La enfermedad cambia sus planes y trastorna el ritmo de su vida; es un fuente de inquietud y de dolor, de preocupación y de conflictos y desequilibrios emocionales. La enfermedad pone a prueba los valores en los que se asienta, la solidez de sus lazos y la solidaridad de todos. La enfermedad es ciertamente una experiencia dolorosa y dura que puede desestabilizar a la familia o ayudarla a madurar, destrozarla o unirla más, alejarla de Dios o acercarla más a El.

3.- Cuando estamos enfermos el papel de nuestra familia es fundamental. Necesitamos su cariño y sus cuidados para sabernos queridos, su protección para sentirnos seguros, su compañía para no vernos abandonados, su comprensión y paciencia para no considerarnos una carga y un estorbo. Necesitamos su apoyo y su ayuda para poder afrontar con realismo y asumir con paz la enfermedad y la muerte.

4.- Para hacer frente a la dura prueba de la enfermedad y poder cumplir como debe su función, la familia no se basta a sí misma; necesita también apoyo y ayuda. Unas veces, es el mismo enfermo el que la anima y da fuerzas con sus ganas de vivir, su serenidad y su gratitud; otras, los propios miembros de la familia con su unión y mutua colaboración en las tareas de la casa; en algunos momentos, personal sanitario con su información y asesoramiento, con su actitud de escucha y comprensión y con su trato respetuoso; en otros, la visita amiga que le permite descansar y aliviar la fatiga acumulada; con frecuencia, su fe en Dios le da una fortaleza que no se tiene sin él y le ofrece un sentido a lo que está sucediendo.

5.- El Evangelio nos muestra la actitud de Jesús ante las familias angustiadas que acuden a él en busca de ayuda: no pasa de largo ante ellas, es sensible a su dolor y lo comparte, comprende su situación, les reconforta e infunde consuelo y esperanza, despierta su fe, les comunica paz y alegría y les ofrece la curación, signo del Reino de Dios que llega, Jesús llama a caminar hacia una familia más fraterna donde reine el amor y el servicio al otro, especialmente al más pequeño y débil. Corrige, por ello, a los hijos que se desentienden de sus padres, se acerca a los enfermos que viven sin familia que les atiende y acoge a los que están solos, e invita a sus seguidores a hacer lo mismo.

6. En éste como en otros aspectos, el comportamiento de Jesús es la norma orientadora de nuestras comunidades cristianas. Ellas deben ser, a su vez, la familia más amplia que acoge a las familias y les ayuda a ser la «iglesia doméstica» que en el nombre de

Jesús consuela y atiende a sus miembros enfermos. Porque la Iglesia, de la que forman parte las comunidades cristianas, es el cuerpo de Cristo donde todos los miembros viven los unos para los otros; donde los más necesitados se consideran los miembros más nobles; donde todos sufren cuando uno de ellos está enfermo y todos se alegran cuando uno recupera la salud.

7.- El mensaje de Jesús y de Pablo ha sido recogido claramente por Juan Pablo II que en la Exhortación apostólica Familiaris Consortio nos pide a todos: «Es necesario un empeño pastoral todavía más generoso, inteligente y prudente hacia aquellas familias que pasan por situaciones difíciles. Estas son, por ejemplo, las familias con hijos minusválidos o drogadictos, las familias de alcoholizados, los ancianos, obligados no raramente a vivir en soledad o sin adecuados medios de subsistencia, la dolorosa experiencia de la viudez, de la muerte de un familiar, que mutila y transforma en profundidad el núcleo original de la familia (FC 85)

8.- Ofrecemos a las comunidades cristianas algunas orientaciones para su trabajo en este campo de la atención a la familia del enfermo:

- * Educar a todos, y especialmente a quienes se preparan al matrimonio y a las familias cristianas, para vivir la salud y para afrontar la realidad de la enfermedad y de la muerte cuando se presenten.
- * Colaborar con la sociedad y las profesiones sanitarias en la conservación de la salud de la familia, en su curación y en la creación de unas condiciones sociales culturales, económicas y políticas sanas que le permitan gozar de buena salud.
- * Ejercer la solidaridad y la cercanía para con las familias de la comunidad que cuentan con un enfermo entre sus miembros, especialmente con las que se ven impotentes para sobrellevarlo solas y ofrecerles la Palabra del señor y la oración y el servicio generoso de la comunidad para tenderles en sus necesidades.
- * Valorar la entrega de las familias que cuidan con amor solícito y paciente a sus enfermos y difundir su testimonio en la comunidad.
- * Acompañar las familias que han perdido a un ser querido.
- * Acoger a los enfermos que se han quedado sin familia alguna y ser para ellos su familia.
- * Apoyar y colaborar en toda clase de iniciativas, actividades y asociaciones que pretendan una atención más adecuada a las familias de los enfermos.

9. Que María, que estuvo cercana a las familias necesitadas y que experimentó en su

propia carne la prueba de la muerte de su hijo, haga sensibles a nuestras comunidades cristianas a las necesidades de las familias que sufren y les estimule a servir las.

20 de febrero de 1989

JAVIER OSES FLARIQUE, Obispo de Huesca, Presidente de la comisión.

TEODORO UBEDA GRAMAJE, Obispo de Mallorca.

ANTONIO DEIG CLOTET, Obispo de Menorca.

ROSENDO ALVAREZ GASTON, Obispo de Jaca.

SANTIAGO GARCIA ARACIL, Obispo de Jaén.

DE LA SANTA SEU

Exhortació del Papa, pel dia de les vocacions consagrades

Venerables Hermanos en el Espiscopado

Muy queridos Hermanos y Hermanas del mundo entero.

Con fervor cristiano, el 16 del próximo abril celebraremos la XXVI Jornada Mundial de Oración por las Vocaciones. En la liturgia, el Evangelio nos presenta a Jesús, Buen Pastor, en el gesto supremo de su amor: el de dar la propia vida (Jn: 10,15) por la salvación del mundo. En el contexto de este misterio de amor, los discípulos de Jesús piden a Dios con insistencia los obreros necesarios para la mies (Mt: 9,38; Lc: 10,2) para que todos los hombres, según el designio del Padre, tengan vida en abundancia (Jn: 10,10) y lleguen al conocimiento de la verdad. (1Tm: 2,4).

1) Este año quiero dedicar la reflexión a las vocaciones que pueden y deben florecer en el clima educativo de la Escuela, en particular de la católica. Esta, en efecto, tiene el mandato, de parte de la Iglesia, de contribuir a la formación integral del hombre y del cristiano y, por eso mismo, es llamada a favorecer los gérmenes de vocación que el Espíritu Santo deposita en el alma de los jóvenes; y por su naturaleza debe, de igual

modo, cooperar en la preparación de personas capaces de anunciar el Evangelio en términos accesibles a la cultura de hoy, caracterizada por una preocupante lejanía o desatención a los valores evangélicos.

Al dirigirme a las Instituciones educativas de inspiración católica, deseo confirmar la alta estima que tengo por su responsabilidad formativa en el seno de toda la Comunidad eclesial y al aprecio y confianza que siento por ellas. Pero mis reflexiones se dirigen también a todos los educadores cristianos que trabajan en instituciones educativas no católicas, donde, además de las dotes de competencia y profesionalidad, aportan su testimonio personal de fe.

2) La Escuela católica tiene un deber que cumplir también en nuestros días, como señalaron el Concilio Vaticano II (Cfr. *Gravissimum educationis*, 8) y posteriores documentos del Magisterio. La multiplicidad y la contradicción de los mensajes culturales y de los modelos de vida que impregnan el ambiente en el que vive hoy la juventud, amenazan con alejarla de los valores de la fe, incluso cuando crece en familias cristianas. La Escuela católica que no se limita a dar una formación puramente doctrinal, sino que se propone aquel ambiente educativo en el que es posible vivir la experiencia comunitaria de fe, de oración y de servicio, puede tener un papel importante y decisivo en asegurar a los jóvenes una orientación de vida inspirada en la sabiduría del Evangelio. El testimonio solidario de una comunidad educativa y el clima de fe que en ella se respira constituyen el servicio peculiar que la Escuela católica debe prestar a la formación cristiana de la juventud. Su acción será eficaz especialmente si va coordinada con la de la familia, estableciendo con ella un vínculo directo.

3) Pero la educación impartida en la escuela católica, debiendo formar en el sentido cristiano de la vida, no podrá eludir el problema de la opción vocacional. ¿Qué significa preparar para la vida sino ayudar a tomar conciencia del proyecto divino que cada uno lleva grabado dentro de sí? Educar, significa ayudar a descubrir la propia vocación en la Iglesia y en la sociedad humana. Una escuela que educa debe hablar de la vocación no sólo en forma genérica sino indicando las diversas modalidades en las que se concreta la llamada fundamental al don de sí mismo, comprendida la de una entrega total a la causa del Reino de Dios. Todos los educadores de la Escuela católica, religiosos y seculares, gradualmente y con discernimiento de fe, sepan hacer resonar, en forma también personalizada, la llamada de Cristo y de su Iglesia. Este hacerse eco de la llamada divina será tanto más positivo, cuanto más sea valorado por el ejemplo de su vida misma y sostenido por la oración.

4) Ayudar a tomar conciencia de la propia vocación es necesario, pero no es suficiente. No basta conocer para tener la fuerza de actuar. Hoy los jóvenes encuentran, a me-

nudo, en torno a sí no sólo falsas imágenes de vida, sino incitaciones y condicionamientos que pueden obstaculizar una elección libre y generosa. La Escuela católica prestará una ayuda valiosa a la elección vocacional, aportando motivaciones, favoreciendo experiencias y creando un ambiente de fe, de generosidad y de servicio que puedan librar a los jóvenes de aquellas condiciones que hacen aparecer «no apetecible» o imposible la respuesta a la llamada de Cristo.

5) Obrando de esta manera la Escuela católica se pone al servicio del verdadero crecimiento de los jóvenes y responde a sus legítimas expectativas para una orientación de su vida inspirada cristianamente. Al propio tiempo cumple las propias responsabilidades con respecto a la Comunidad eclesial. Es preciso subrayar también con claridad la naturaleza eclesial de la Escuela católica: es la Iglesia quien le reconoce la capacidad de educar cristianamente a la juventud. Es la Iglesia quien por su medio, se hace madre de vida y maestra de fe para tantas generaciones de jóvenes. Por esto, la Escuela católica, respetando la libre elección de los jóvenes y la autonomía de las materias escolares, en el conjunto de su proyecto educativo, debe tener siempre presente las necesidades y esperanzas de la Comunidad eclesial, entre las que, en primer lugar, se encuentran las vocaciones religiosas y sacerdotales.

6) Mi pensamiento se dirige también a los padres que confían la educación de sus hijos a la Escuela católica. Les invito a fundamentar sobre razones de fe su elección. Esta es plenamente coherente cuando se inspira, ciertamente, en fines culturales y formativos, pero sobre todo en las exigencias de la vida cristiana. Les exhorto a ser una parte cada vez más responsable y activa dentro de la Comunidad educativa de la Escuela católica. Presten un apoyo eficaz para que esta escuela consiga siempre mejor los propios fines de educación integral, humana y cristiana; y cooperen en el crecimiento de sus hijos en la fe respetando y apoyando su elección, también cuando se orienta a la generosidad radical del Evangelio. No olviden que la felicidad de sus hijos como personas está ligada a la respuesta coherente a la llamada íntima del Señor. Y recuerden que un hijo o una hija entregado al Señor nunca se debe considerar como perdido sino más bien como ganado tanto para la Iglesia como para la familia misma.

7) Dirijo todavía un pensamiento especial a los jóvenes que frecuentan las Escuelas católicas, teniendo presente también a toda la juventud cristiana, llamada a la elección valiente de fe, sea cual sea el tipo de escuela que frecuenta.

A vosotros que tenéis la posibilidad y la suerte de crecer en una Escuela inspirada

cristianamente os digo que la vuestra es una situación privilegiada. La Iglesia empeña fuerzas pastorales preciosas en vuestra escuela y precisamente por esto necesita vuestra colaboración. Enriqueced vuestra inteligencia con el estudio crítico y profundo de las diversas materias. Esto robustecerá vuestra fe y os facultará para dar un testimonio cristiano más eficaz frente al mundo. Aprended de vuestra escuela aquella integración entre fe y cultura tan difícil de conseguir en un ambiente social no siempre penetrado de valores cristianos. Aprended, sobre todo, a realizar una síntesis constructiva entre fe y vida.

Encontraréis muchas propuestas de vida cristiana en el ambiente de vuestra escuela, ciertamente más que en otra parte. Está en vuestras manos no dejar que se pierdan, antes bien acogerlas en un terreno bien dispuesto para que den frutos saludables. Abríos a la oración y a la Palabra que alimenta la fe; ejercitaos en el ejercicio de la caridad; colaborad en las iniciativas de servicio, especialmente en favor de los «últimos». Sed testigos de Cristo frente a vuestros coetáneos. De este modo fortaleceréis vuestra vida de creyentes, seguros de comprometeros en una causa grande y podréis sentir mejor la voz del Espíritu Santo. Y si esta voz os llama a un amor más elevado y generoso, no tengáis miedo.

¡Animo, jóvenes! ¡Cristo os llama y el mundo os espera! Recordad que el Reino de Dios necesita vuestra entrega generosa y total. No seáis como el joven rico que, invitado por Cristo, no supo decidirse y permaneció con sus bienes y con su tristeza, (Mt:19,22) él que había sido interpelado por una mirada de amor. (Mc:19,21) Sed como aquellos pescadores que, llamados por Jesús, dejaron todo inmediatamente y llegaron a ser pescadores de hombres. (Mt: 14,18-22)

¡Señor Jesús!, Pastor de nuestras almas, que continúas llamando con tu mirada de amor a tantos y a tantas jóvenes que viven en las dificultades del mundo de hoy, abre su mente para oír entre tantas voces que resuenan a su alrededor, tu voz inconfundible, suave y potente, que también repite hoy: «Ven y sígueme».

Mueve el corazón de nuestra juventud a la generosidad y hazla sensible a las esperanzas de los hermanos que piden solidaridad y paz, verdad y amor. Orienta el corazón de los jóvenes hacia la radicalidad evangélica capaz de revelar al hombre moderno las inmensas riquezas de tu caridad.

¡Llámalos con tu bondad, para atraerlos a Ti!

¡Préndelos con tu dulzura, para acogerlos en Ti!

¡Envíalos con tu verdad, para conservarlos en Ti! Amén.

Mientras confío que el Señor Jesús, Sumo y Eterno sacerdote, acoja las oraciones de su Iglesia, invoco la abundancia de las gracias divinas sobre todos vosotros, Venerables Hermanos en el Episcopado, sobre los Sacerdotes, Religiosos y Religiosas, y sobre todo el Pueblo cristiano, en especial sobre todos los que se preparan a las Ordenes sagradas y a la vida consagrada, y de corazón impartó la Bendición Apostólica, pensando especialmente en cuantos promueven el incremento de las vocaciones sagradas.

En el Vaticano, a 2 de febrero - fiesta de la Presentación del Señor - del año 1.989, XI de mi Pontificado.

JOANNES PAULUS II

NECROLOGIA

Defunció del Sr. Miquel Villalonga Vinent, pvre.

El sacerdot Sr. Miquel Villalogna Vinent va descansar en la pau del senyor a la matinalada del dia 27 de febrer d'aquest any, a l'edat de 93 anys, un dia abans del 69 aniversari de la seva ordenació sacerdotal, i després d'una llarga malaltia soferta amb exemplar resignació.

Nascut al Lloc de Biniguarda (Alaior), el 16 de setembre de 1895, va entrar ben jove net al seminari de Menorca i el 28 de febrer del 1920 fou ordenat de prevere. Va desplegar gelosament el seu ministeri, primer a l'hospital militar de Maó, després com a Vicari de Sant Climent i Sta. Maria, de Maó, i Consiliari de l'Acadèmia de St. Estanislau, abans de la guerra de l'any 1936. va ser, després, a l'any 1939, rector de St. Francesc, de Maó i durant 30 anys, rector del Carme, de Maó. Va ser també, confessor de vàries congregacions religioses, Consiliari de Càritas Interparroquial de Maó, Vice-Director de l'Adoració nocturna, Consiliari dels joves i després de les dones d'A.C.

El Sr. Villalonga estimava molt l'Església i va destacar com a bon conseller i confessor, discret i atent, a qui acudien confiadament molts de feels i sacerdots.

Que descansi en la pau del Senyor.

BIBLIOGRAFIA

LA FE EN TIEMPOS DE INVIERNO. Diálogos con K. Rahner en los últimos años de su vida.

por *P. Imbof - H. Biallowons*

240 páginas

1.604 pesetas

El contexto de los diálogos y entrevistas que presentamos es la vida de K. Rahner. Centrado en los problemas de la sociedad y de la Iglesia, se los planteaba una y otra vez, abordando las cuestiones que se le presentaban.

Algunas de éstas recurren en los diálogos con los diversos interlocutores y las respuestas de Rahner son las mismas, con pequeñas diferencias de matices. No obstante, salvo excepciones, hemos respetado las redundancias a fin de no recortar las conversaciones arbitrariamente.

MEMORANDUM. Ayer, hoy y mañana de la Iglesia en España.

por *Alberto Iniesta*

184 páginas

1.038 pesetas

Alberto Iniesta, autor de este libro, no necesita presentación porque es muy conocido no sólo en los medios eclesiales sino en la vida pública en general. En la introducción comenta el objetivo de este trabajo: «Se trata de hacer una reflexión, una meditación sobre la Iglesia de aquí y de ahora, en la línea del ya habitual análisis del 'de dónde venimos, dónde estamos y hacia dónde vamos'».

BIBLIOGRAFIA

LA VIDA EN TIEMPOS DE INVERNO. Diálogos con K. Rahner en los últimos años de su vida.

por R. J. J. - M. B. B.

240 páginas

1.600 pesetas

El contexto de los diálogos y entrevistas que presentamos es la vida de K. Rahner. Centrado en los problemas de la sociedad y de la Iglesia, se los plantea una y otra vez, abordando las cuestiones que se le presentaban. Algunas de éstas recurren en los diálogos con los diversos interlocutores y las respuestas de Rahner son las mismas, con pequeñas diferencias de matiz. No obstante, salvo excepciones, hemos respetado las traducciones a fin de no perder las con-

MEMORANDUM. Ayer, hoy y mañana de la Iglesia en España.

por Alberto J. J.

184 páginas

Alberto J. J. autor de este libro, no necesita presentación porque es muy conocido no sólo en los medios eclesiales sino en la vida pública en general. En la introducción comenta el objetivo de este trabajo: «Se trata de hacer una reflexión, una meditación sobre la Iglesia de aquí y de ahora, en la línea del ya habitual análisis del libro dónde estamos, dónde estamos y hacia dónde vamos».

Vicario de Sant Climent i Sant Miquel de Maó i Coadjutor de l'Acadèmia de Sant Esteve de Maó, abans de la guerra de l'any 1936, va ser, el 1937, rector de Sant Francesc de Maó i durant 30 anys, rector del Carrer de Maó. Va ser també professor de diverses congregacions religioses. Coadjutor de l'Acadèmia de Maó, Vice-Director de l'Adoració nocturna. Conseller dels joves i de les dones d'A.C.

El Sr. Villalonga estimava molt l'Església i va destacar com a bon conseller i confessor, discret i atent, a qui acudien amb confiança molts de fel·les i sacerdots.

Que descansi en la pau del Senyor.

Edita: Obispado de Menorca - Imprime: Editorial Menorca. S A